

Begrijpend lezen 3.0

Tekstboekje M7

Dit Tekstboekje hoort bij
Opgavenboekje M7.

1

Taak 1

Voorbeeldteksten

Voorbeeldtekst 1

Politie bezorgt pizza's na ongeluk koerier

Twee agenten in de Amerikaanse stad Portland hebben de taak van een pizzakoerier overgenomen nadat deze jongen een ongeluk met zijn auto had gehad. Met spoed leverden zij alsnog de pizza's Hawaii af die de koerier bij zich had.

De politiemannen kwamen af op de oproep van een auto-ongeluk waarbij de pizzabezorger 1. Toen de jongen, die zijn nek en rug had bezeerd, zijn baas wilde bellen dat hij zijn bestelling niet kon afleveren, boden agenten Filbert en Curstiss hun hulp aan.

Voorbeeldtekst 2

Hieronder zie je het begin van een tekst.
De rest van de tekst kun je niet zien.

Hoezo is lachen gezond?

Lachen is leuk! Van lachen word je gelukkig. Als een volstrekt vreemde in de tram of bus naar je lacht, dan lach je terug. En dat voelt goed! Lachen is fijn. Daarnaast is het dus ook gezond voor je, maar wat is er dan precies zo gezond aan?

Voorbeeldtekst 3

1 Zeilen in de wind

2 Lijkt het jou ook zo leuk, lekker op het water met leuke leeftijdsgenoten
3 tijdens één van onze zeil- of windsurfkampen? Met een
4 watersportvakantie van zeilschool Temmink ben je verzekerd van een
5 geweldige tijd met nieuwe vrienden! Wij bieden voor verschillende
6 leeftijdsgroepen tussen 7 en 18 jaar een interessant programma waarbij
7 je een officieel zeildiploma haalt. De instructeurs zorgen ervoor dat je
8 goed leert zeilen met professioneel materiaal en een week beleeft die je
9 nooit meer zult vergeten.

Tekst 1

Zeewater nog steenkoud

Van onze verslaggevers

IJMUIDEN

Strandwachten _____ 1 _____ nu de komende dagen onze stranden dreigen vol te stromen met zonzonbidders. Het zeewater is nog veel te koud voor deze tijd van het jaar. Wie het toch waagt in de Noordzee te zwemmen, loopt grote kans om onderkoeld te raken.

“Die zon is _____ 2 _____”, weet Fred Dictus, al 57 jaar werkzaam bij de IJmuider Reddingsbrigade. Gisteren moest hij om die reden nog drie windsurfers uit zee vissen. “Ze waren allemaal onderkoeld. Mensen denken dat het warm is, omdat ze wat mensen met een zonnebril op een terrasje zien zitten. Maar vergis je niet, het zeewater is nog geen 15 graden.”

Kopje onder

Wil je toch een duik nemen, _____ 3 _____, zo waarschuwt Dictus. “Hooguit tot het water tot aan je knieën staat. En ga vooral niet kopje onder: via je hoofd verlies je alle lichaamswarmte.”

Volgens Marthijn Tabak van Weeronline schommelen de watertemperaturen momenteel tussen de 10 en 14 graden en dat is _____ 4 _____. “Wanneer je te lang in water van onder de 15 graden blijft badderen, loop je kans op hartritmestoornissen”, weet Tabak. “Jezelf warm zwemmen lukt met deze temperaturen niet.” Vooral kinderen zijn snel de dupe van dit ijskoude water. Omdat zij nog weinig lichaamsvet hebben, kunnen ze eerder kramp krijgen of onderkoeld raken.

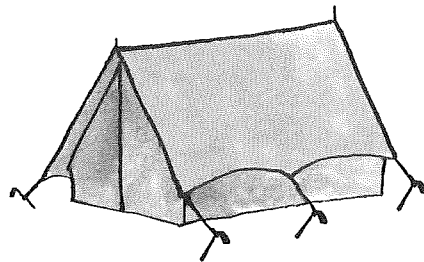
De krachtige noordoostenwind die de komende dagen over ons land raast, maakt het er aan de kust niet prettiger op. “_____ 5 _____ om de binnenwateren op te zoeken”, zegt Tabak. “Ga lekker naar een meertje, dan heb je geen last van die harde wind en dat koude zeewater.”

Ook strandwacht Dictus heeft zo zijn bedenkingen bij het zonnige weer. “Het lijkt misschien warm als je die strakblauwe lucht ziet. Maar eenmaal aan het strand kun je net zo goed een bontjas aantrekken, zo koud is het hier!”

De Reddingsbrigade Nederland is de komende dagen _____ 6 _____. “Na zo’n lang en druilerig begin van de zomer wil iedereen het er nu eens lekker van nemen. Daarbij vergeten mensen nogal eens voorzichtig te zijn”, aldus een woordvoerder. De brigade heeft 1700 vrijwilligers en 75 boten paraat, voor het geval zich calamiteiten voordoen.

Tekst 2

Hieronder zie je het begin van een tekst.
De rest van de tekst kun je niet zien.

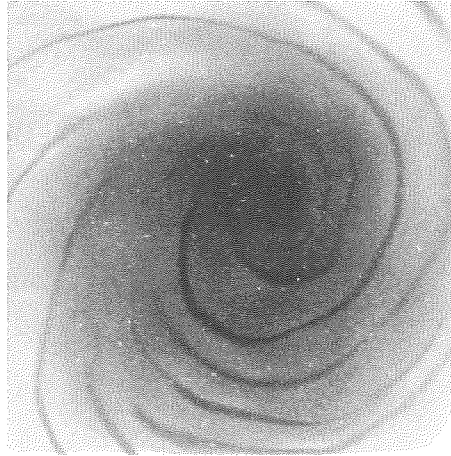

Tips voor het opzetten van een tent

- Plaats je tent op een plek waar je zo weinig mogelijk planten zal beschadigen.

Tekst 3

Hieronder zie je het begin van een tekst.
De rest van de tekst kun je niet zien.

Hoe ontstaat een draaikolk en hoe kom je eruit?

Over deze vraag:

Ingediend door Shakira Vroom

Motivatie:

Ik mag van mijn moeder niet in een rivier zwemmen, omdat zij dit gevaarlijk vindt.

Het antwoord:

Een draaikolk is een grote draaiende massa water. Die kan ontstaan door het getij (eb en vloed) in zeeën en oceanen. Of als een stroming langs de rand van een hindernis gaat. Dat kan een sluisdeur zijn, maar ook een strekdam in de rivier.

Bij een draaikolk wordt er water in de kolk gezogen, maar dat komt er even later ook weer uit. Als je als zwemmer in een niet te grote draaikolk terechtkomt, kom je er ook vanzelf weer uit.

Tekst 4

1 Werken in een winkel

- 2 Daphne Pomper werkt als winkelmedewerker in een winkel in Nijmegen.
3 Wij vroegen haar wat een winkelmedewerker eigenlijk precies doet.

4 Wat voor werk doe je in de winkel?

- 5 Ik doe veel verschillende dingen. In de winkel ben ik natuurlijk bezig met de
6 verkoop. Ik help mensen die iets komen kopen. Soms bij de sportschoenen en
7 vaak op de outdoor-afdeling. Op die afdeling kun je 's zomers kampeer-
8 artikelen kopen en in de winter ski-artikelen. Ik ben ook elke dag bezig met
9 de verwerking van nieuwe producten. Dan haal ik bijvoorbeeld de nieuwe
10 kleren uit de dozen en hang deze netjes in de winkel. Naast dit werk volg ik
11 de opleiding tot assistent-directeur.

12 Wat is een assistent-directeur?

- 13 Dat is de assistent van de baas van de winkel. De assistent stuurt het andere
14 personeel aan. Ik voer nu al een aantal werkzaamheden uit die een assistent-
15 directeur normaal gesproken doet. Ik maak bijvoorbeeld werkroosters en
16 houd bij wat er verkocht wordt.

17 Wat vind je het leukst van dit werk?

- 18 Het leukst vind ik de afwisseling. Elke dag is anders. Mensen komen hier
19 meestal producten kopen voor hun hobby of vakantie. Ze vertellen vaak hele
20 verhalen terwijl ik ze help. Ik vind het leuk om al die verhalen te horen. En ik
21 vind het ook altijd heel fijn als een klant tevreden weggaat.

22 Zijn er ook dingen die je moeilijk vindt?

- 23 Soms zijn er dagen dat het erg rustig is. Dat vind ik lastig. Het is dan moeilijk
24 om goed bezig te blijven. Daarom werk ik het liefst als het druk is. De tijd
25 vliegt dan en je bent de hele dag nodig.

26 Waarom ben je in een sportwinkel gaan werken?

- 27 Ik deed eerst een opleiding voor bankmedewerker. Toen ik stage liep bij een
28 bank, merkte ik dat ik geen baan wilde waarbij je de hele dag achter de
29 computer zit. Ik houd juist van afwisseling en werk graag met mensen.
30 Daarbij komt dat ik graag sport. Juist die combinatie vond ik leuk in deze baan.

31 Kun je op alle vragen die klanten stellen een antwoord geven?

- 32 We hebben af en toe een speciale training om dat te leren. Laatst kregen we
33 allemaal een rugzak met producten die we ook in de winkel verkopen.
34 's Morgens leerden we van alles op papier over de producten en 's middags
35 gingen we ermee aan de slag. We moesten met de rugzak gaan lopen, zelf
36 tenten opzetten en water koken op een gaspitje. Zo weet je niet alleen wat
37 van de producten, maar heb je er zelf ook ervaring mee. Dan kun je klanten
38 beter adviseren.

Tekst 5

1 Gastgezinnen gezocht voor turntalenten!

- 2 Voor jongere turn(st)ers, die nog niet zelfstandig kunnen wonen, is het
3 Centrum voor Topsport en Onderwijs (CTO) Heerenveen op zoek naar
4 gastgezinnen die deze talentvolle sporters een tweede thuis en een eigen
5 plek kunnen bieden.
- 6 Om zoveel mogelijk tijd te kunnen steken in hun sport, is het voor jonge
7 topsporters namelijk belangrijk om op één plek te kunnen trainen, studeren
8 en wonen. In Heerenveen zijn de mogelijkheden om te trainen en studeren
9 uitstekend. Voor bijna alle CTO-topsporters betekent dat echter verhuizen,
10 omdat hun ouderlijk huis te ver weg staat.
- 11 Lijkt het jou ook leuk om iemand in huis te hebben die bij het CTO turnt?
12 Vraag dan thuis of er plaats is voor een turn(st)er die tijdelijk bij jullie komt
13 wonen. Jullie gezin wordt dan een gastgezin. Het turntalent gaat ook in
14 Heerenveen naar school. Voor hem of haar is het wel fijn om een eigen
15 kamer te hebben, waar hij of zij kan slapen, lezen, tv-kijken en studeren.
16 Als jullie thuis echt geïnteresseerd zijn, kun je contact opnemen met het CTO:
17 bel naar 0513-648700 of mail naar gastgezin@cto-heerenveen.nl.

Tekst 6

Rare wereld

- 1 Soms kijk ik naar de sterren
en zie ik mezelf daar staan.
Zo vanaf heel ver,
nog verder dan de maan.
- 2 In de zwarte donkere nacht
lijkt de wereld toch zo klein.
Ik heb daar eens over nagedacht
wat is het raar om een mens te zijn.
- 3 Mensen stellen vragen, schrijven boeken
en maken muziek.
Zij schilderen, denken en dansen,
dat maakt ons mensen uniek.
- 4 Aan de ene kant van de wereld
hebben mensen een moeilijk bestaan.
Aan de andere kant van de wereld
trekt niemand zich daar wat van aan.
- 5 In dat warme land, in dat warme land,
heeft een kind geen dak boven z'n hoofd.
Heeft niets meer te eten, slaapt op een krant,
een kind dat niets meer gelooft.
- 6 Maar ik maak me even boos,
en ik geef het nog lang niet op.
Het is nog lang niet hopeloos,
ik zet de wereld op z'n kop!
- 7 Als ik later rijk ben,
word ik president.
Dan geef ik al mijn geld weg
tot de laatste cent!
- 8 En hoe ik het ook doe
en wat ik ook beslis,
Ik ga gewoon door tot
niemand weet wat honger is.

Tekst 7

1 **Bouw je eigen insectenhotel**

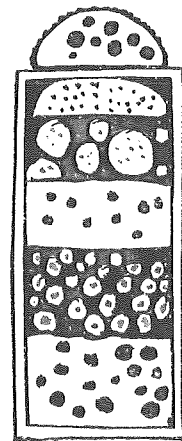
2 Wist je dat er heel veel verschillende soorten bijen en wespen zijn? Ze leggen
3 hun eitjes in kleine holletjes in hout of klei en kunnen er onderdak zoeken
4 om beschut te overwinteren. Kijk maar eens achter in de tuin van een van de
5 bezoekerscentra van Natuurmonumenten. Daar hebben we een groot hotel
6 geopend voor de bezige bijtjes. Jij kunt zelf ook een hotel voor ze beginnen.

7 **Wat heb je nodig?**

- 8 – een kleine houten kist, zoals een mandarijnenkistje of wijnkistje;
- 9 – een homp klei;
- 10 – dikke en dunne takken, grote bladeren, holle bamboestokken en
- 11 rietstengels;
- 12 – een meetlat.

13 **Aan de slag**

14 Bedek de binnenkant van het kistje met een flinke laag klei. Knip dan al je
15 materialen op maat. Daarvoor meet je eerst de diepte van je hotel. Zo lang
16 moet alles worden. Leg daarna een rij met takken in de kist, daarop de
17 bamboe, daarop de bladeren, enzovoort.
18 Net zo lang tot het hotel vol zit.
19 Druk het goed aan, zodat het stevig
20 vastzit in de klei. Laat de klei goed
21 uitharden tot het droog en stevig
22 aanvoelt.
23 Insecten kruipen graag tussen kiertjes en
24 spleetjes op zoek naar warme en droge
25 ruimtes. Ze kiezen een ingang die in de
26 zon ligt. Hang het hotel daarom op een
27 rustige, zonnige plek in de tuin, minstens
28 een meter boven de grond.

2

Taak 2

Voorbeeldtekst

Voorbeeldtekst 1

Skateboarden

- 1 Surfers staan op een plank en laten zich door de golven in de richting van het strand stuwen. Blijkbaar vonden sommige mensen deze sport te koud of te nat. In elk geval bedacht een aantal surfers rond 1950 in Amerika dat surfen op land ook mogelijk moest zijn. Ze monteerden rolschaatswieltjes onder hun surfboard. En daarmee was het skateboarden geboren.
- 2 De allereerste skateboards konden alleen rechtdoor, doordat ze nog geen ronde voorkant of 'neus' hadden. De boards waren lang en smal en gingen nog niet zo snel. Maar toen de planken breder werden en ze een ronde 'neus' kregen, werden ze wendbaarder. En dankzij kleinere, rubberachtige wielen werden ze steeds sneller.
- 3 Met een skateboard kun je allerlei trucs doen. Zo kun je met alle vier de wielen tegelijk van de grond komen. Deze truc heeft de naam 'ollie' gekregen. Een andere nieuwe truc was de 'handplant', waarbij je al rijdend omkeert door één hand op de grond te zetten en het board op de achterwielen te laten draaien in de richting waar je vandaan komt. Iemand anders bedacht dat het mogelijk was met je board op een trapleuning te springen en daarover naar beneden te glijden. En de trucs werden natuurlijk steeds moeilijker. Een goed voorbeeld hiervan is de achterwaartse salto.

Tekst 1

De taal van de muziek

Baby's luisteren graag naar muziek. Zingen kunnen ze nog niet meteen. Als ze een paar maanden oud zijn, 1. Dat is het begin van zingen en dansen, al lijkt het er nog niet echt op.

Vanaf nul tot de basisschool leer je ontzettend veel. Ook zingen en meeklappen met muziek. Daarvoor zijn liedjes als 'Ollekebolleke' en 'Klap eens in je handen' heel geschikt. 2, maar probeer ze maar eens uit op je kleine nichtje, broertje of buurmeisje. Zij vinden deze liedjes geweldig. Wedden dat zij ze steeds opnieuw willen horen? Zo'n liedje is een muziekles in het klein. Alle kleine kinderen zijn daar dol op.

Als iedereen muzikaal is, waarom speelt dan niet iedereen op een muziek-instrument? Het is waar: er zijn meer mensen die naar muziek luisteren dan die zelf muziek maken. Luisteren naar muziek is 3. Je hoeft het niet te leren. Je kon het al toen je nog niet eens geboren was. Iedereen houdt van muziek: van pop, smartlappen, fanfare of klassiek. Naar je lievelingsmuziek luisteren geeft je een prettig gevoel.

Zelf muziek maken 4. Je hebt een leraar nodig en een muziek-instrument. Je moet er tijd aan besteden. Het kost moeite, geduld en doorzettingsvermogen. Maar daar krijg je wel iets voor terug. Het is heel leuk als 5. Wat je eerst nog niet kon, kun je na een tijdje oefenen ineens wel. Je kunt je muziek aan anderen laten horen. Je kunt samen spelen in een band of een orkest, of zingen in een koor.

Als je de taal van de muziek leert, is het net of er een deur voor je opengaat. Vraag het maar aan iemand die een instrument bespeelt, of die mooi heeft leren zingen; die zou de muziek nooit meer willen missen.

Tekst 2

Hieronder zie je het begin van een tekst.
De rest van de tekst kun je niet zien.

Uitvinding van de week: Superspringer

Door Sytse Wilman

'De zandvlo', zo noemt een Amerikaans bedrijf zijn nieuwste uitvinding. Die bijnaam verdient het robotwagentje met de geweldige sprongen die hij maakt. Als hij een muur of hek tegenkomt, kan hij zichzelf schuin overeind zetten. Daarna schiet hij zichzelf als een raket de lucht in. Wel negen meter hoog!

Tekst 3

1 Eerlijk gevonden

2 Ik ben Olaf. Een doodgewone jongen van 11 jaar. En dit is mijn verhaal.

3 Om precies tien voor vijf stond ik voor het grote bankgebouw waar mijn
4 vader werkt. De moed zonk me nog dieper in de schoenen, toen ik langs die
5 hoge, gladde muren omhoog keek en bedacht dat mijn vader daar ergens op
6 de hoogste verdieping op mij wachtte. Ik wist precies waarom ik moest
7 komen. Ik had een vijf gehaald voor geschiedenis en mijn vader vindt dat v r
8 beneden peil. Zo zegt hij dat: met de nadruk op v r en met een mond van een
9 droevige hond. "Mijn zoon haalt geen vijf", zou hij straks gaan zeggen. Let
10 maar op. Daar gaan we dan ...

11 Mijn buik deed zeer van de zenuwen en dat werd niet echt beter toen ik een
12 heel strenge meneer bij de receptie zag zitten. Gauw sloeg ik linksaf, de hal
13 met wc's in. Ik deed een plas en ging nog even op de bril zitten om na te
14 denken. Poe h , ik zag echt tegen dat gesprek op. Mijn vader is wel aardig,
15 hoor, een goede vader, maar soms is hij net een strenge schoolmeester!

16 Na een tijdje stond ik op. Toen ik doortrok, zag ik opeens iets wits achter de
17 wc-pot op de grond liggen. Wc-papier? Nee, het was glad en heel wit. Het
18 leek op een envelop. Het w s een envelop, ontdekte ik, toen ik voorzichtig
19 hurkte om het witte ding tevoorschijn te trekken. Even keek ik om me heen.
20 Het was toch geen grap, h ? Er hing hier toch geen camera waardoor ze me
21 in de gaten hielden? Maar nergens zag ik een verdacht zwart of blauw oog.
22 Was die envelop uit iemands broekzak gegleden? Het was een raar geval, zo
23 wit en zonder letters erop. Ik hield hem tegen het licht en zag dat er wel iets
24 in zat. Natuurlijk mocht ik die envelop niet openmaken. Dat wist ik maar al
25 te goed! Maar mijn vingers hadden het al gedaan voordat ik er erg in had. Er
26 zat geld in die envelop, wel honderd euro!

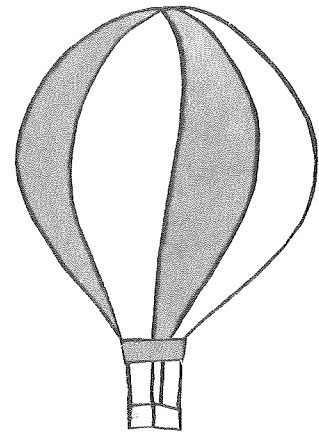
27 Was het echt? Of namaak? Het leek heel echt ... Had iemand het verloren?
28 Aan wie moest ik het dan teruggeven? Aan die bullebak bij de receptie? Die
29 man zou me niet eens geloven! Zoals hij net naar me keek! Maar opeens zag
30 ik dat er n g iets in de envelop zat: een briefje. Het moest wel door een heel
31 oud, beverig iemand geschreven zijn, want er stond in bibberhandschrift op:

32 *"Doe iets goeds met dit geld voor jezelf en voor anderen."*

33 Aha, het geld was dus niet door iemand verloren! Een beverig, oud iemand
34 had het hier neergelegd voor de eerlijke vinder! En dat was ik dus! In de
35 spiegels zag ik mijn gezicht, dat er opeens heel blij uitzag, alsof ik helemaal
36 vergeten was dat ik op weg was naar een 'fijne' preek van mijn vader. Ik las
37 het briefje nog een paar keer. Stond het er nou echt? Mocht ik echt weten

- 38 wat ik met het geld zou doen? iets goeds voor mezelf en voor anderen? Wat
39 zou dat nou kunnen zijn ...?

Tekst 4

Een tochtje met een luchtballon

- 1** Wie een tocht met een luchtballon wil maken, kan er maar beter flink wat tijd voor vrijmaken, want het is niet een kwestie van instappen en wegwezen. Er moet nog van alles gebeuren voor de ballon de lucht in kan. Het begint met het uitspreiden van de lege ballon op de grond. Een luchtballon is, ook als hij nog leeg is, heel erg groot en er zijn veel handen nodig om hem op de grond uit te spreiden. Soms mogen de passagiers daarbij helpen. Daarna wordt de mand aan de ballon vastgemaakt en worden de branders geïnstalleerd. Ten slotte moet er ook nog een windmachine bij de ballon worden klaargezet.
- 2** Om de ballon te laten zweven, is warme lucht nodig. Warme lucht stijgt namelijk op. Om te beginnen wordt er daarom met behulp van de windmachine lucht in de ballon geblazen. Deze lucht is niet warm genoeg om de ballon te laten opstijgen, dus worden de gasbranders aangezet. Als die eenmaal branden, duurt het niet lang voor de ballon van de grond komt. De mand zit op dat moment nog vastgekoppeld aan de grond. De passagiers moeten dan snel instappen, want de ballon is klaar om de lucht in te gaan.
- 3** Voor het varen van de ballon is een gediplomeerde piloot nodig. Hij kan de ballon niet besturen, want de wind bepaalt waar de ballon heen gaat, maar hij beslist bijvoorbeeld wel over de hoogte waarop de ballon door de lucht drijft. Bovendien moet hij ervoor zorgen dat de vlucht veilig verloopt en dat er bij het landen niemand gewond raakt. Eén of twee vrijwilligers varen mee in de mand om de piloot te assisteren. Als de piloot ziet dat de ballon klaar is om op te stijgen, geeft hij de passagiers het teken om in te stappen. Als iedereen aan boord is, koppelt hij de lijn waarmee de ballon vastzit los en kan de ballonvaart beginnen.

- 4 Omdat de ballon met de wind meevaart, is het aan boord van de mand windstil. Een passagier zou gemakkelijk een krant kunnen lezen zonder last te hebben van de wind. Maar dat is natuurlijk jammer. Veel leuker, mooier en spannender is het om te genieten van het uitzicht. Langzaam zweven de passagiers boven het landschap. Gebouwen, auto's, mensen en dieren: alles lijkt kleiner vanuit de mand. De echte wereld is voor even Madurodam geworden.
- 5 Aan het eind van de vlucht zoekt de piloot een geschikte plek om te landen. Waar dat gebeurt, is telkens weer een verrassing, omdat niemand van tevoren weet waar de wind de ballon heen blaast. Als het even kan, kiest de piloot een open stuk land om de ballon aan de grond te zetten. De passagiers moeten zich tijdens het landen goed vasthouden, door de knieën zakken en wachten met uitstappen tot de piloot zegt dat het veilig is.

3

Taak 3

Tekst 1

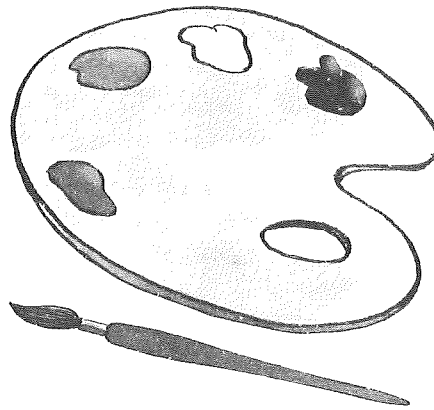
Hieronder zie je het begin van een tekst.
De rest van de tekst kun je niet zien.

Slang eet krokodil

Tot verbijstering van ooggetuigen heeft een forse slang in het noorden van Australië een krokodil verslagen en opgegeten. De strijd tussen de reptielen vond plaats aan de rand van het Meer van Moondarra.

Tekst 2

Hieronder zie je het begin van een tekst.
De rest van de tekst kun je niet zien.

Museum Hilversum

Leer in Museum Hilversum kijken als een kunstenaar, speur zelf naar kunst en maak met allerlei technieken de mooiste kunstwerken. Iedere week maak je kennis met een andere kunstenaar, maar ontdek je ook wat jou aanspreekt. Daarna ga je zelf aan de slag!

Tekst 3

1 In de winkel

2 “Kom jij maar eens even mee.” Er staat een grote man voor me, in een
3 donkerblauw pak. Een beveiligingsbeambte. Mijn benen beginnen te trillen.
4 Ik kan niet meer lopen, maar ik moet mee. De winkel weer in, langs de kassa,
5 langs de mensen, die me allemaal aangapen, voorbij de rekken met
6 deodorant, met zeep en bodycrèmes, langs de bakken met de verschillende
7 merken make-up. Ik kan wel door de grond zakken. Bij de make-up stonden
8 mijn vriendinnen en ik zojuist nog. Mijn vriendinnen? Waar zijn Anneloes,
9 Veerle en Serena eigenlijk? Ik kijk snel achter me, maar ik zie ze niet meer.
10 Zwijgend loopt de man met me mee. Achter in de winkel opent hij een deur.
11 We komen in het magazijn dat vol staat met dozen. Even blijven we staan,
12 totdat er een mevrouw van de winkel komt, die ons tussen de spullen door
13 begeleidt naar een kamertje. Ook daar staat het afgeladen vol met pakken
14 luiers, schoonmaakartikelen, grote pakken met tubes tandpasta en nog veel
15 meer.

16 “Ik wil even in je tas kijken”, zegt de beveiligingsbeambte. Het is een
17 handtas. Die kreeg ik van mijn tante voor mijn twaalfde verjaardag,
18 afgelopen april. Het is een rode, met allerlei gekleurde borduursels erop. Ik
19 maak de tas open. De man kan nu zien wat erin zit. Ik kijk zelf mee. Er zit veel
20 meer in dan ik dacht! “Haal het er maar even uit”, zegt hij. De mevrouw van
21 de winkel staat naast de tafel. Ze kijkt wat ik erop leg: nagellak, een
22 oogpotloodje, oogschaduw, lippenstift. Allemaal dingen die ik niet in de tas
23 heb laten glijden! Anneloes ... Zij stond naast me. Zij dwong me mijn tas open
24 te maken.

25 “Dat is heel veel, meisje”, zegt de beveiligingsbeambte. “En allemaal
26 meegenomen zonder te betalen?” Ik knik. “Alles zelf gedaan of hulp gehad?”
27 Ik doe niets meer met mijn hoofd. Het wordt alleen rood.
28 “Zeg het maar”, zegt de mevrouw. “Nu kan het nog.”
29 Ik buig mijn hoofd en kijk naar mijn schoenen. Mijn hoofd schudt nee.
30 “Oké”, zegt de man. “Dan bellen we nu de politie.”

Tekst 4

- 1 Hoi,
- 2 Ik hou heel veel van dieren. Mijn lievelingsdier is een orang-oetan. Laatst heb
- 3 ik een spreekbeurt over de orang-oetan gehouden en kreeg daar een 9,5 voor.
- 4 Daar was ik superblij mee!
- 5 Annemijn van Harten
- 6 *Wauw, een 9,5. Wat knap, Annemijn!*
- 7 *Op www.rangerclub.nl vind je ook veel informatie voor spreekbeurten.*

Tekst 5

Stelling: De zeespiegel stijgt ... nou en?!

Anouk (11): Als de zeespiegel stijgt, dan is er minder grond om voedsel te verbouwen. Daarom moeten overal ter wereld dijken gebouwd worden, net als in Nederland. Maar niet iedereen heeft geld voor machines om dijken te bouwen. En de deskundigen wonen in Nederland. We kunnen er dus wel een paar naar het buitenland sturen, maar niet allemaal.

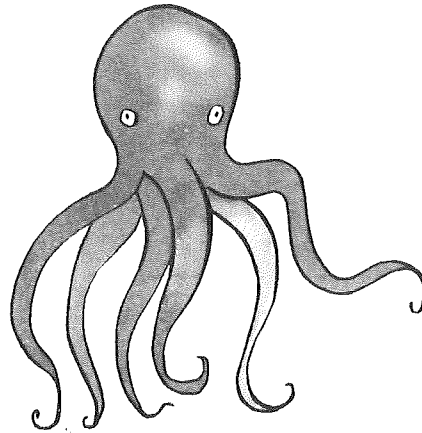
Dilana (11): Als er meer zeewater is, dan moeten we het maar goed gebruiken. We kunnen het zuiveren en er drinkwater van maken. Als we dan héél veel water drinken, daalt de zeespiegel vanzelf, probleem verdwenen!

Julio (11): We hebben dan geen wegen meer! Dat is wel een probleem. De hele wereld wordt dan één groot Venetië. Iedereen vaart in boten. Maar als we daar dan zonnepanelen op bouwen, dan is dat helemaal goed voor het milieu.

Boy (12): Dan staat Nederland onder water. Kan iedereen met de boot naar school of kantoor. Maar waar moeten de koeien dan blijven en waar groeien onze aardappelen en tulpen? En als er niks meer groeit, kunnen we niks verkopen aan andere landen en zijn we arm. Dat is niet leuk.

Tekst 6

Inktvissen

- 1** In zee leven allerlei aparte dieren. Er is bijvoorbeeld een vis die licht geeft in het donker. En er is een walvis met een slagtand van wel drie meter lang. Maar ook heel bijzonder zijn de inktvissen.
- 2** Inktvissen hebben lange grijpparmen. Daardoor zien ze er indrukwekkend uit. Ze kunnen ook nog eens goed zien en ze zijn erg slim. Bovendien kunnen ze heel goed dingen onthouden. Sommige soorten kunnen heel erg groot worden. De reuzeninktvis kan wel 20 meter lang worden!
- 3** Als er gevaar dreigt kan een inktvis een soort donkere inkt uit zijn lijf naar buiten spuiten. Het water wordt dan donker en de vijand kan hem niet meer zien. Kunstenaars gebruiken deze donkerbruine inkt om verf te maken. Deze kleurstof wordt sepia genoemd. De inkt is niet gevaarlijk voor mensen. Koks gebruiken inktvisinkt om bijvoorbeeld pasta een zwarte kleur te geven.
- 4** Sommige soorten inktvissen kennen een ander leuk trucje. De octopus, de nautilus en de zeekat kunnen binnen een paar seconden van kleur veranderen. Op die manier kunnen ze opgaan in hun omgeving. Dan zijn ze onzichtbaar voor vijanden. Maar je kunt aan de kleur van een inktvis ook zien hoe hij zich voelt. Zo wordt het zeekatmannetje zwart als hij kwaad is.

Primair en speciaal onderwijs

Cito Volgsysteem

Begrijpend lezen 3.0

Tekstboekje M7

Cito

Amsterdamseweg 13
Postbus 1034
6801 MG Arnhem
T (026) 352 11 11
klantenservice@cito.nl
www.cito.nl

Artikelnummer: 62040

Fotografie: Ron Steemers

© Cito BV Arnhem (2017)